

Strengere controles op vlees van dieren uit het Verdronken Land van Saeftinghe na vondst hoge PFAS-waarden

nieuws

Rundvlees van dieren die grazen op het grensoverschrijdende natuurgebied Verdronken Land van Saeftinghe mag pas na individuele staalnames verkocht worden. Uit een recente analyse door FAVV bij een Vlaamse rundveehouder bleek dat het bloed van enkele runderen die grazen in het natuurgebied verhoogde PFAS-gehalten bevatte. Ook aan Nederlandse zijde zijn maatregelen genomen om te voorkomen dat vlees met teveel PFAS op de markt gebracht kan worden. Het is het zoveelste PFAS-dossier in enkele jaren en de roep om een PFAS-schadefonds klinkt steeds luider.

25 OKTOBER 2024

VILT-redactie

Lees meer over:

PFOS

gezondheid

voedselveiligheid

Tijdens recente controles door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) zijn in de veestapel van een Oost-Vlaamse veehouder te hoge PFAS-waarden aangetroffen. Het gaat om dieren die grazen in het Verdronken Land van Saeftinghe. Het Verdronken Land van Saeftinghe is een natuurgebied van 3.800 hectare op de grens van Nederland en België, een gebied dat overstromd wordt door zeewater en water van de Schelde. Het vee van zes pachters begraast het natuurgebied. Drie daarvan zijn veehouders uit Nederland, drie uit Vlaanderen.

FAVV-woordvoerder Hélène Bonte laat aan VILT weten: “Uit bloedafname blijkt dat de dieren die in het Saeftinghe-gebied verblijven hogere PFAS-gehalten in het bloed hebben dan dieren die daar een tijd niet zijn geweest. Dus er wordt vanuit gegaan dat die hogere PFAS-concentraties in het bloed te wijten zijn aan blootstelling via het Verdronken Land van Saeftinghe. Gelet op deze verschillen wordt dan ook verwacht dat als deze blootstellingsweg wegvalt, de PFAS-waarden in het bloed zullen afnemen. De aanwezigheid van PFAS in het bloed van een dier doet vermoeden dat er ook PFAS aanwezig kan zijn in het vlees, maar op dit moment is er nog onvoldoende informatie beschikbaar om conclusies te trekken over de conformiteit van het vlees op basis van de concentratie van PFAS in het bloed.”

Dieren geblokkeerd

De dieren van het bedrijf worden geblokkeerd (met uitzondering van de kalveren tot 30 dagen oud) en mogen naar het slachthuis op voorwaarde dat er een staal genomen wordt op het karkas. Enkel als dit conform is, wordt het karkas vrijgegeven. “Deze maatregelen laten dus toe om het vlees te verkopen

nieuws

Melkveebedrijf in Stabroek krijgt beperkingen opgelegd na vondst PFAS in vlees

2 MEI 2024

Warenautoriteit (NVWA) om te voorkomen dat vlees met te veel PFAS uit het gebied op de markt gebracht kan worden.

Het Verdrongen Land van Saefthinghe is het zoveelste gebied in Vlaanderen waar PFAS opduikt. Het begon met verontreiniging in en rond de fabrieksterreinen van 3M in Zwijndrecht enkele jaren geleden. Eind vorig jaar doken er ook gevallen op rond Stabroek waardoor melkveehouders beperkingen opgelegd kregen. “De dieren zijn nog steeds geblokkeerd en ook hier is een conform PFAS-staal van het vlees nodig voor het karkas kan worden vrijgegeven in het slachthuis. De dieren mogen wel melk produceren”, klinkt het bij FAVV.

nieuws

PFAS-water wordt juridisch middel tegen ontpoldering

8 NOVEMBER 2021

van FAVV. “In juli waren de eerste berichten bekend bij FAVV. Ik begrijp dat zij best vroeg de NVWA op de hoogte hebben gebracht, maar zij hebben op hun beurt niemand in Nederland geïnformeerd. De NVWA heeft wekenlang niks gedaan, ze zijn ook niet bij de boeren langsgegaan.”

De natuurbeheerder is geschrokken van de hoge PFAS-waarden, die vier keer boven het toelaatbare liggen. “Natuurlijk weet je dat de Westerschelde vroeger enorme hoeveelheden PFAS bevatte. De laatste jaren is dat gelukkig flink teruggedrongen, maar het is nog niet genoeg. We hadden de hoop dat het gebied inmiddels minder vervuild was, waardoor ook de dieren er geen last van zouden hebben. Dat de waarden nog zo sterk zijn, verrast me.”

Hij vervolgt: “Het verbaast me te meer omdat uit recent onderzoek blijkt dat de huidige PFAS-waarden in de Westerschelde geen negatieve invloed hebben op de natuurontwikkeling in de Hedwigepolder. Precies datzelfde water stroomt ook dagelijks door de geulen van Saefthinghe. Dan veronderstel je dat het daar eveneens een groot probleem vormt.”

Natuurbegrazing in de toekomst nog mogelijk?

Het Verdrongen Land van Saefthinghe kent een lange geschiedenis met natuurlijke begrazers. “Het Verdrongen Land van Saefthinghe wordt van oudsher begraasd. De laatste twintig jaar ook met koeien, daarvoor tientallen jaren met schapen. Door de begrazing is een heel specifieke, zeldzame biotoop ontstaan met veel open plekken en kort gras. Dat is goed voor allerlei bijzondere broedvogels, insecten en planten. Internationaal gezien is dit een uniek gebied dat we graag willen behouden. Dat kan alleen met grazers. Omdat er diepe geulen zijn en geen stukje schor vlak ligt, is het onmogelijk om in Saefthinghe het gras met machines kort te houden”, geeft Van Westrienen aan.

De natuurbeheerder is in overleg met de Nederlandse autoriteiten over de vraag of begrazing in het gebied mag voortgaan. “De pachters hebben niet te maken met overmatige uitval van dieren of gekke ziektes bij het vee. Nu de hoge gehalten zijn aangetroffen, willen we de vraag of begrazing verantwoord is, alsnog graag beantwoord zien. Het graasseizoen is bijna afgelopen, begin november gaan alle dieren het gebied uit omdat er niet meer genoeg te eten is. Voor de natuurwaarden van Saefthinghe is het heel belangrijk dat het gebied straks weer begraasd wordt. We hopen ook dat dat kan.” Voor de boeren hoopt hij dus op een compensatieregeling. “De natuur en het vee in Saefthinghe zijn in eerste instantie slachtoffer. Daarnaast zijn onze pachters economisch gezien het slachtoffer, terwijl ze het ook niet zelf hebben veroorzaakt. Ze kampen echt met een groot acuut probleem. Nu ze geen vee kunnen verkopen, vallen hun inkomsten weg en zitten ze met een kudde die alleen maar geld kost. We moeten ze daarom echt helpen. Momenteel zijn we hierover in gesprek met de gemeente, provincie en de Vlaamse overheden.”

maar enkel na een conform resultaat van het vlees op PFAS”, klinkt het bij FAVV. Het voedselagentschap volgt nog enkele andere bedrijven op die dieren laten grazen in het Verdrongen Land van Saefthinghe en in functie van de resultaten van het bloedonderzoek zal het agentschap hier dezelfde maatregelen nemen bij als het eerste bedrijf.

Het FAVV zegt in een reactie de bezorgdheid over de inname van PFAS-stoffen via voeding te begrijpen en voegt hieraan toe. “PFAS hebben geen acute gevolgen voor onze gezondheid. Dat betekent dat je er niet meteen ziek van kan worden. Langdurige en intensieve blootstelling aan PFAS kan echter wel een impact hebben op de gezondheid, daarom is het belangrijk dat er controles plaats vinden.”

Het nieuws over de hoge PFAS-waarden in Verdrongen Land van Saefthinghe is naar buiten gebracht door de Nederlandse gemeente Zeeland dat via een omweg had vernomen van het FAVV-onderzoek.

Ook bij onze noorderburen zijn inmiddels maatregelen genomen door de Nederlandse Voedsel- en

Warenautoriteit (NVWA) om te voorkomen dat vlees met te veel PFAS uit het gebied op de markt gebracht kan worden.

Het Verdrongen Land van Saefthinghe is het zoveelste gebied in Vlaanderen waar PFAS opduikt. Het begon met verontreiniging in en rond de fabrieksterreinen van 3M in Zwijndrecht enkele jaren geleden. Eind vorig jaar doken er ook gevallen op rond Stabroek waardoor melkveehouders beperkingen opgelegd kregen. “De dieren zijn nog steeds geblokkeerd en ook hier is een conform PFAS-staal van het vlees nodig voor het karkas kan worden vrijgegeven in het slachthuis. De dieren mogen wel melk produceren”, klinkt het bij FAVV.

PFAS-schadefonds

Mede naar aanleiding van deze gevallen ijvert Boerenbond sinds mei dit jaar bij de Vlaamse regering voor de oprichting van een PFAS-schadefonds. “Dit dossier in Saefthinghe toont nogmaals de nood van zo’n fonds aan. Betroffen boeren, die geen schuld hebben aan de vervuiling, maken grote kosten en kunnen deze schade op dit moment op niemand verhalen”, aldus een woordvoerder van de landbouwwerkgroep.

Ook vanuit Nederlandse kant wordt gevraagd om een compensatie. “Onze pachters zitten met een heel groot probleem waar ze zelf niet schuldig aan zijn. Hier moet zo snel mogelijk een oplossing voor komen”, vertelt Rob van Westrienen van de Nederlandse natuurbeheerorganisatie Het Zeeuwse Landschap. In een interview met de Provinciale Zeeuwse Courant laat hij zich kritisch uit over de communicatie van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), het Nederlandse equivalent

van FAVV. “In juli waren de eerste berichten bekend bij FAVV. Ik begrijp dat zij best vroeg de NVWA op de hoogte hebben gebracht, maar zij hebben op hun beurt niemand in Nederland geïnformeerd. De NVWA heeft wekenlang niks gedaan, ze zijn ook niet bij de boeren langsgegaan.”

De natuurbeheerder is geschrokken van de hoge PFAS-waarden, die vier keer boven het toelaatbare liggen. “Natuurlijk weet je dat de Westerschelde vroeger enorme hoeveelheden PFAS bevatte. De laatste jaren is dat gelukkig flink teruggedrongen, maar het is nog niet genoeg. We hadden de hoop dat het gebied inmiddels minder vervuild was, waardoor ook de dieren er geen last van zouden hebben. Dat de waarden nog zo sterk zijn, verrast me.”

Hij vervolgt: “Het verbaast me te meer omdat uit recent onderzoek blijkt dat de huidige PFAS-waarden in de Westerschelde geen negatieve invloed hebben op de natuurontwikkeling in de Hedwigepolder. Precies datzelfde water stroomt ook dagelijks door de geulen van Saefthinghe. Dan veronderstel je dat het daar eveneens een groot probleem vormt.”

Natuurbegrazing in de toekomst nog mogelijk?

Het Verdrongen Land van Saefthinghe kent een lange geschiedenis met natuurlijke begrazers. “Het Verdrongen Land van Saefthinghe wordt van oudsher begraasd. De laatste twintig jaar ook met koeien, daarvoor tientallen jaren met schapen. Door de begrazing is een heel specifieke, zeldzame biotoop ontstaan met veel open plekken en kort gras. Dat is goed voor allerlei bijzondere broedvogels, insecten en planten. Internationaal gezien is dit een uniek gebied dat we graag willen behouden. Dat kan alleen met grazers. Omdat er diepe geulen zijn en geen stukje schor vlak ligt, is het onmogelijk om in Saefthinghe het gras met machines kort te houden”, geeft Van Westrienen aan.

De natuurbeheerder is in overleg met de Nederlandse autoriteiten over de vraag of begrazing in het gebied mag voortgaan. “De pachters hebben niet te maken met overmatige uitval van dieren of gekke ziektes bij het vee. Nu de hoge gehalten zijn aangetroffen, willen we de vraag of begrazing verantwoord is, alsnog graag beantwoord zien. Het graasseizoen is bijna afgelopen, begin november gaan alle dieren het gebied uit omdat er niet meer genoeg te eten is. Voor de natuurwaarden van Saefthinghe is het heel belangrijk dat het gebied straks weer begraasd wordt. We hopen ook dat dat kan.” Voor de boeren hoopt hij dus op een compensatieregeling. “De natuur en het vee in Saefthinghe zijn in eerste instantie slachtoffer. Daarnaast zijn onze pachters economisch gezien het slachtoffer, terwijl ze het ook niet zelf hebben veroorzaakt. Ze kampen echt met een groot acuut probleem. Nu ze geen vee kunnen verkopen, vallen hun inkomsten weg en zitten ze met een kudde die alleen maar geld kost. We moeten ze daarom echt helpen. Momenteel zijn we hierover in gesprek met de gemeente, provincie en de Vlaamse overheden.”

Uitgelicht

Achterhalen PFAS-bron noodzakelijk voor schadeloosstelling getroffen landbouwer

nieuws

De oorzaak van een te hoge PFAS-concentratie in het vlees van dieren van een landbouwbedrijf uit Stabroek is nog niet achterhaald. “We moeten zo snel mogelijk weten vanwaar di...

🕒 8 MEI 2024

[Lees meer](#)

Bron: Eigen berichtgeving

Beeld: Sven Dullaert

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1030 Schaerbeek

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)